

Արցախի Կը կազմէ Իր Ազգային Խորհուրդը

Արցախի բնակչութեան լիազօր բոլոր ներկայացուցիչները 16 Օգոստոսին համագումար մը կազմակերպեցին Ստեփանակերտի մէջ, նպատակ ունենալով Ինքնավար Մարզին ղեկավարման խորհուրդի մը կազմութիւ-

նը, միշեւ կառավարման սահմանադրական ձեւերու վերականգնումը: Համագումարին մերժած էին մասնակցիլ Արցախի ազերի ներկայացուցիչները:

Համագումարը ընտրեց 78 անդամներէ բաղացած Ազ-

գային Խորհուրդ մը, որ առաջնահերթ խնդիրներ նկատեց Արցախի իրադրութեան կայունացումը, ազգամիջեան հակամարտութիւններու դադարումը աշխատանքի վերսկսումը եւ շրջանի բոլոր ազգերու եւ ազգութիւններու բարի դրացիական յարաբերութիւններու վերահաստատումը:

Պատգամաւորները ափսոսանք յայտնեցին, որ ատրրպէյճանական կողմը չէ յօժարած համագումարի աշխատանքներուն մասնակցելու, ատով իսկ զրկուելով փոխադարձ մերձեցումի եւ հարցերը օրինական միջոցներով լուծելու հնարաւորութենէն:

Ազգային Խորհուրդը ընտրեց 17 անդամներէ կազմուած նախագահութիւնը, որ պիտի ղեկավարէ ընթացիկ աշխատանքները: Նախագահ ընտրուեցաւ Խ. Մի-

ութեան ժողովրդական

(Շար.ը տեսնել 13րդ էջ)

(Շար. առաջին էջէն)

Երեսփոխան եւ Մարտունիի Շրջկոմի Ա. Քարտուղար Վաչական Սանթուրի Գրիգորեան, իսկ անոր տեղակալներ ընտրուեցան Արցախի Յատուկ Կառավարման Կոմիտէի անդամ, Ժողովրդական Վերահսկողութեան Մարզային Կոմիտէի նախագահ՝ Վլատիմիր Հայրապետի Թովմասեան եւ կուսակցութեան Ստեփանակերտի Քաղկոմի Ա. Քարտուղար Վալերի Արգարի Աթաջանեան:

Ազգային Խորհուրդը եւ անոր նախագահութիւնը, ընդունելով Խ. Միութեան Մրազիրն ու Կանոնադրութիւնը, գործելով խորհրդային օրէնքներու շրջադիմին մէջ, ի շահ ժողովուրդին պիտի վարեն Մարզը՝ ժողովրդական երեսփոխաններու տեղական խորհուրդներու, կուսակցական կոմիտէներու, երիտասարդական միութեան, աշխատաւորական հաւաքականներու խորհուրդներու եւ հասարակական կազմակերպութիւններու միջոցով:

Համագումարի ընթացքին տեղի ունեցած ելոյթներուն, ու ապա՝ կատարուած յայտարարութեան մէջ նշուեցաւ Արցախի բնակչութեան արդարացի կամքը, որ է՝ Ինքնավար Մարզը Վերամիաւորել Հայաստանի հետ, ինչպէս նաեւ իրաւունքը տնօրինելու՝ իր նախատարիքը, իր քաղաքական եւ իրաւական կարգավիճակը, իր տնտեսական, ընկերային ու մշակութա ին կարգացումը ապահովելու իւրաքանչիւր ժողովուրդի սրբազան իրաւունքը:

Քննադատութիւններ եղան, որ Արցախի մէջ Կառավարման Յատուկ ձեւ մտցնելը, Մարզը կուսակցութեան Մարզկոմէն եւ ժողովրդական երեսփոխաններու Մարզային Խորհուրդէն իրաւագրկելը Արցախէն խլեցին առանց այդ ալ Մարզին ունեցած ջնջին իրաւունքները: Դիտողութիւններ եղան, որ Խ. Միութեան Գերագոյն Խորհուրդի Մարզին յատուկ քաղաքացիներու

Չուիցերիոյ ժրնեւ քաղաքի Միջազգային Կարմիր Նաչի եւ Կարմիր Մահիկի Թանգարանին պատերէն կախուած ժամանակագրական տեղեկութիւններուն մէջ 1893-1897 եւ 1915-1918 թուականներուն Հայկ. ջարդերը եւ Եղեռնը բնորոշուած էին որպէս «Ցեղասպանութիւն»:

Թուրքիոյ Պէրնի (Չուիցերիա) աւագ դպանը իրողութիւնը իմացուցած է իր կառավարութեան: Թուրքիոյ Արտաքին Գործոց Նախա-

անվտանգութեան կառավարութիւնը մտցնելը չի գրկեր տեղական խորհուրդներու գործունէութիւնը: Միւս կողմէ, Խ. Միութեան Կանոնադրութիւնը իրաւունք չի տար վերացնելու կուսակցութեան Մարզային Կոմիտէն: Բոլոր պատգամաւորները համակարծիք էին, որ Յատուկ Կառավարման Կոմիտէն ներկայիս գոյութիւն ունեցող ձեւով, իր կառավարման վարչամեքենայով եւ իրաւասութիւններով, ի վիճակի չէ Մարզը դուրս բերելու ճշմարտագոյն վիճակէն: Անոր ապացոյցն է, արդէն, չորրորդ ամիսը շարունակուող գործադուլները, ժողովուրդին դժբախտ վիճակը, որ կը գտնուի Ֆիզիքական եւ ջրային հիւժման եզրին: Մինչեւ այսօր, նաեւ, վերջ չէ տրուած դարաբաղեան խընդրին լուծման հակառակորդներուն սադրանքները, որոնք աւելի կը լարեն շրջանին ձգտուածութիւնը:

Համագումարը, Յատուկ շրջանի գինուորական հրամանատարին, Խ. Միութեան ներքին Գործոց Նախարարութեան գորքերուն եւ Խորհրդային բանակի ստորաբաժանումներուն կոչ ըրաւ, որ բնակչութեան հետ գործուն կերպով համագործակցին խաղաղութեան շուտափոյթ ապահովման նպատակով: Համագումարը իւրացուց ատրպէյճանական ժողովուրդին ուղղուած դիմում

րարութիւնը միջմտած է եւ «ցեղասպանութիւնը ջրող փաստաթուղթեր» ներկայացուցած է Թանգարանի տնօրէնութեան, որ «քննելէ» ետք զանոնք այն համոզումին եկած է, կը գրէ «Հիւրիյէթ» թերթը, թէ պատահած դէպքերը ցեղասպանութիւն չէին: Հետեւաբար «ջնջուած է ցեղասպանութիւն»ը:

Չուիցերիան այն երկիրն է, որ մնայուն օժանդակութիւն ընծայած է Հայերուն, ցեղասպանութենէն ետք...:

մը, ուր իր մտահոգութիւնը արտայայտեց երկու հարեւան ժողովուրդներու յարածուն օտարացման կապակցութեամբ: Ատրպէյճանական ժողովուրդին կոչ ըրաւ, նաեւ, փոխադարձաբար ճանչնալ միմեանց անկատելի իրաւունքները, դիմել երկու ժողովուրդներու զաւակների խաղաղ ապագան ապահովող կոնկրէտ քայլերու, որոնք վաղը պէտք է ապրին եւ աշխատին այս հողի վրայ:

Համագումարը յայտարարեց իր վեճակամութիւնը հետեւողականօրէն հասնելու Խորհրդային Հայաստանի հետ ԼՂԻՄի վերամիաւորման եւ ԽՍՀՄ Գերագոյն Խորհրդին խնդրեց այլեւս չձգձգել պրոքլեմի արմատական լուծումը:

Համագումարը Մարզի բնակչութեան կոչ ըրաւ՝ դադրեցնել գործադուլները եւ Ազգային Խորհուրդին յանձնարարեց անհրաժեշտ բոլոր միջոցները ձեռնարկել, Մարզի ամբողջ տարածքին աշխատանքային բնականոն կշռոյթը վերականգնելու նպատակով:

Համագումարին մասնակցող ին նաեւ Արցախի Յատուկ Կառավարման Կոմիտէի անդամ Զօր. Ս. Կուպրիէեւ, Յատուկ շրջանի գինուորական պետ Զօր. Վ. Սաֆոնով եւ Յատուկ Կառավարման Կոմիտէի օգնական Բ. Նեւեղով: